

[Indenrigsministeren.]
talingsordningen, som paa det Tidspunkt var kommet frem. Jeg vil derfor advare imod, at man ved denne Lejlighed rejser dette Spørgsmaal. Jeg skal naturligvis saare gerne indrømme det ærede Medlem, at Indkvarteringsbyrderne falder ulige her i Landet. Anderledes kan det jo vanskeligt være; det hænger sammen med de Øvelser i Marken, som Uddannelsen kræver, og ved denne Sag tror jeg ikke der er noget at gøre, hvordan vi saa end med Hensyn til Godtgørelserne indretter os.

Naturligvis er det en Glæde for mig, at man fra alle Partiers Side har modtaget det foreliggende Lovforslag med saa stor Velvillie, og jeg tillader mig at bringe samtlige Ordførere — og dermed samtlige Partier — som har taget Ordet ved denne Lejlighed min Tak for udvist Velvillie.

Hermed sluttede Forhandlingen.

Lovforslagets Overgang til anden Behandling
vedtoges uden Afstemning.

Den næste Sag paa Dagsordenen var:

Første Behandling af Forslag til Lov vedrørende Udvandring.

(Lovforslaget findes i Tillæg A., Sp. 4273; Fremsættelsen findes i Tidenden Sp. 3760).

Sagen sattes til Forhandling.

Vanggaard: Denne Sag gennemgik her i Tinget i Fjor en ret udførlig Førstebehandling og derefter en længere Udvalgsbehandling, men paa Grund af det noget fremrykkede Tidspunkt, hvorpaa Lovforslaget blev fremsat, og de noget divergerende Meninger om forskellige Enkeltheder Lovforslaget vedrørende naaede Udvalget ikke at afslutte sit Arbejde. Nu er dette Lovforslag fremsat igen med enkelte Ændringer, og som Følge af denne grundige Behandling i Fjor skal jeg ved nærværende Lejlighed kun gøre nogle faa Bemærkninger.

Der er vel omtrent fra alle Sider Enighed om, at en Revision af Lovgivningen paa dette Omraade er paakrævet. Lovgivningen paa dette Omraade, Loven af 1868 og Tillæget af 1872, er jo i mange Henseender forældet, og dertil kommer, at dens Administration hviler under tre forskellige Ministe-

rier, hvad der ogsaa er upraktisk. Endvidere er der jo nye Tanker fremme om et mere effektivt Tilsyn med Udvandringsagenterne og om en Vejledning for de Folk, der nu en Gang vil udvandre, en Vejledning saa god som den nu kan skaffes, ved en Mand, der særlig har Lejlighed til at beskæftige sig med og sætte sig ind i disse Forhold. Man var allerede i 1872 inde paa, at noget saadant maatte komme og ogsaa komme i en nærmere Fremtid, og der er derfor ikke noget mærkeligt i, at det nu tages op — det burde vel være sket allerede for Aar tilbage. I mange Henseender er vi jo ivrige efter at revidere Love; ofte har Lovene en 5-aarig Revisionsbestemmelse og kastes ofte noget umotiveret, automatisk, paa Rigsdagens Bord, men ved denne Lejlighed synes man ikke at have forhastet sig, og Sagen har da ogsaa gennemgaaet en grundig Forberedelse gennem et særlig nedsat Udvalg. Denne Lovgivning er derfor vel forberedt for Rigsdagen.

Der er, som ogsaa den højtærede Indenrigsminister gjorde opmærksom paa ved Lovforslagets Fremsættelse, foretaget et Par Ændringer i det i Fjor fremsatte Lovforslag. Den ene er, at hvis Udvandringskommisæreren finder Anledning til at idømme en Udvandringsagent et Erstatningsbeløb for en mulig Misligholdelse af Kontrakten, kan det indankes for Domstolene. I Fjor henvendte Udvandringsagenterne sig til Folketingsudvalget om dette Spørgsmaal, og det maa vel synes ret rimeligt, at et saadant Krav er imødekommet.

Et andet Forhold, som har bevirket en Ændring, og som har ført til langvarige Forhandlinger, er, at den direkte Udvandring fra Danmark faktisk er monopoliseret og indehaves af et Par enkelte Selskaber, og det bestemmes i et nyt Tillæg til § 2, at dette Forhold opretholdes i de første 10 Aar, men hvis særlige Forhold taler for Ændringer paa dette Omraade, kan saadanne ogsaa ske inden Udløbet af den 10-aarige Periode, hvis Indenrigsministeren skønner, at en tidsvarende Udvikling kan fremmes derved. Efter den Tid skulde Adgangen være lige for danske Selskaber, der opfylder de sædvanlige Betingelser.

Det er jo noget sent igen i Aar, at dette Lovforslag er forelagt Rigsdagen. Jeg deler den højtærede Indenrigsministers Ønske om, at det maatte kunne blive Lov i denne Samling, og jeg vil haabe, at de noget divergerende Opfattelser af Enkeltheder maa kunne sammenføjes gennem Udvalgsbehandlingen, eller at man i alt Fald kan blive enig om at fremme denne Sag, som